KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.2.2026 r.
COM(2026) 105 final

ANNEX

**ZAŁĄCZNIK**

**do wniosku w sprawie**

**decyzji Rady**

**dotyczącej zawarcia Konwencji w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy**

**ZAŁĄCZNIK**

**Seria Traktatów Rady Europy – nr 229**

**Konwencja w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy**
Haga, 16.12.2025 r.

**Preambuła**

Sygnatariusze niniejszej Konwencji,

przypominając o obowiązkach wszystkich państw wynikających z artykułu 2 Karty Narodów Zjednoczonych, w tym o obowiązku powstrzymania się w swych stosunkach międzynarodowych od stosowania groźby lub użycia siły przeciwko nietykalności terytorium albo niepodległości politycznej któregokolwiek państwa, lub wszelkiego innego sposobu, niezgodnego z zasadami Narodów Zjednoczonych oraz o obowiązku załatwiania swych sporów międzynarodowych przy pomocy środków pokojowych;

wyrażając poważne zaniepokojenie utratą życia, przesiedleniami ludności cywilnej, katastrofalnymi zniszczeniami infrastruktury i zasobów naturalnych, utratą własności publicznej i prywatnej oraz klęską gospodarczą spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę;

mając na uwadze znaczenie utrzymania i umacniania międzynarodowego pokoju opartego na wolności, równości, sprawiedliwości i poszanowaniu praw człowieka oraz rozwijania przyjaznych stosunków między narodami niezależnie od ich systemów politycznych, gospodarczych i społecznych lub ich poziomu rozwoju;

przywołując rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/1 z dnia 2 marca 2022 roku zatytułowaną „Agresja przeciwko Ukrainie", w której to rezolucji Zgromadzenie Ogólne z całą mocą potępiło agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę stanowiącą naruszenie artykułu 2 ustępu 4 Karty Narodów Zjednoczonych;

przywołując artykuły Komisji Prawa Międzynarodowego o odpowiedzialności państw za czyny międzynarodowo bezprawne oraz przypominając o spoczywającym na państwie odpowiedzialnym obowiązku pełnego naprawienia szkody spowodowanej czynem międzynarodowo bezprawnym;

przywołując rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych 60/147 z dnia 16 grudnia 2005 roku, w której Zgromadzenie Ogólne przyjęło Podstawowe zasady i wytyczne dotyczące prawa do środka ochrony prawnej i naprawy szkody dla ofiar rażących naruszeń prawa międzynarodowego praw człowieka i poważnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego;

przywołując rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 roku zatytułowaną „Naprawienie szkód i zadośćuczynienie za agresję przeciwko Ukrainie", w której to rezolucji Zgromadzenie Ogólne uznało, że Federacja Rosyjska musi zostać pociągnięta do odpowiedzialności za wszelkie naruszenia prawa międzynarodowego w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym za agresję Federacji Rosyjskiej naruszającą Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również wszelkie naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka;

przypominając, że w rezolucji ES-11/5 Zgromadzenie Ogólne uznało ponadto, że Federacja Rosyjska musi ponieść konsekwencje prawne wszelkich swoich czynów międzynarodowo bezprawnych, w tym dokonać reparacji za krzywdy i wszelkie szkody spowodowane takimi czynami;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne uznało ponadto potrzebę ustanowienia, we współpracy z Ukrainą, międzynarodowego mechanizmu reparacji za szkody, straty lub krzywdy spowodowane czynami międzynarodowo bezprawnymi Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne zaleciło utworzenie przez państwa członkowskie, we współpracy z Ukrainą, międzynarodowego rejestru szkód, w ramach którego będą gromadzone udokumentowane dowody i informacje o roszczeniach dotyczące szkód, strat lub krzywd wyrządzonych wszelkim osobom fizycznym i prawnym, których to dotyczy, a także państwu ukraińskiemu przez czyny międzynarodowo bezprawne Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, a także który wspierałby gromadzenie dowodów i zapewniałby koordynację w tym zakresie;

przyjmując z zadowoleniem utworzenie Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie w drodze rezolucji CM/Res(2023)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 12 maja 2023 roku ustanawiającej Poszerzone porozumienie częściowe w sprawie Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, potwierdzone rezolucją CM/Res(2025)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 9 lipca 2025 roku;

odnotowując również, że Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie działa oraz przyjmuje, przetwarza i rejestruje roszczenia zgodnie ze swoim Statutem;

przywołując Statut Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, stanowiący, że prace Rejestru, w tym platforma cyfrowa i wszelkie zapisane na niej dane na temat roszczeń i dowodów, mają stanowić pierwszy element przyszłego międzynarodowego mechanizmu odszkodowawczego, który zostanie powołany odrębnym instrumentem międzynarodowego we współpracy z Ukrainą;

odnotowując, że niniejsza Konwencja jest takim instrumentem międzynarodowym i że tworzy Międzynarodową Komisję do spraw Roszczeń dla Ukrainy, stanowiącą drugi element międzynarodowego mechanizmu odszkodowawczego, który może również obejmować, jako trzeci element, przyszły fundusz kompensacyjny upoważniony do wypłaty odszkodowania za szkody, straty lub krzywdy wyrządzone przez czyny międzynarodowo bezprawne Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie;

odnotowując, że chociaż niniejsza Konwencja odnosi się do czynów międzynarodowo bezprawnych Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie popełnionych w dniu 24 lutego 2022 roku lub po tym dniu, nie zwalnia to Federacji Rosyjskiej z odpowiedzialności za jej czyny międzynarodowo bezprawne w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie popełnione w dniu 20 lutego 2014 roku lub po tym dniu ani nie wyklucza możliwości przyszłej zmiany niniejszej Konwencji, by umożliwić rozszerzenie jej zakresu czasowego, na okres rozpoczynający się od dnia 20 lutego 2014 roku;

zobowiązując się do wprowadzenia w życie postanowień niniejszej Konwencji zgodnie z prawem międzynarodowym;

uzgodniły niniejszą otwartą Konwencję Rady Europy w następującym brzmieniu:

## CZĘŚĆ I — STOSOWANA TERMINOLOGIA

### Artykuł 1 – Definicje

Do celów niniejszej Konwencji:

a) „Zgromadzenie” oznacza Zgromadzenie Członków Komisji ustanowione zgodnie z artykułem 7 niniejszej Konwencji;

b) „Roszczenia” w rozumieniu artykułu 3 niniejszej Konwencji oznaczają roszczenia zgłoszone do Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie zgodnie z jego zasadami oraz, po przeniesieniu prac Rejestru do Komisji na podstawie części VII niniejszej Konwencji, roszczenia zgłoszone zgodnie z zasadami i procedurami, o których mowa w artykule 25 niniejszej Konwencji;

c) „Komisja” oznacza Międzynarodową Komisję do spraw Roszczeń dla Ukrainy ustanowioną niniejszą Konwencją;

d) „Komisarz” oznacza osobę mianowaną członkiem Zespołu zgodnie z art. 11 niniejszej Konwencji;

e) „Rada” oznacza Radę Komisji ustanowioną zgodnie z artykułem 10 niniejszej Konwencji;

f) „Dyrektor Wykonawczy” oznacza Dyrektora Wykonawczego Komisji mianowanego zgodnie z artykułem 14 niniejszej Konwencji;

g) „Komitet Finansowy” oznacza Komitet Finansowy Komisji ustanowiony zgodnie z artykułem 8 niniejszej Konwencji;

h) „Podmiot wnoszący duży wkład” oznacza każdego Członka, który w danym roku budżetowym wnosi wkład do budżetu Komisji na najwyższym poziomie wkładów obowiązkowych, ustalonym na podstawie kryteriów określonych w rezolucji (94)31 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 4 listopada 1994 roku;

i) „Członek” oznacza państwo lub organizację integracji regionalnej, które stały się członkami Komisji, zostając stroną niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 27, 28, 30 lub 31;

j) „Obserwator” oznacza państwo, organizację integracji regionalnej lub organizację międzynarodową, które stały się obserwatorami Komisji zgodnie z artykułem 27 ustęp 2 niniejszej Konwencji;

k) „Zespół” oznacza zespół Komisarzy ustanowiony zgodnie z artykułem 12 niniejszej Konwencji;

l) „Organizacja integracji regionalnej” oznacza organizację utworzoną przez suwerenne państwa danego regionu, której jej państwa członkowskie przekazały kompetencje w sprawach regulowanych niniejszą Konwencją;

m) „Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie” lub „Rejestr” oznacza Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie ustanowiony w drodze rezolucji CM/Res(2023)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 12 maja 2023 roku,

potwierdzonej rezolucją CM/Res(2025)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 9 lipca 2025 roku;

n) „Regulamin” oznacza regulamin pracy Komisji przyjęty przez Radę zgodnie z artykułem 10 ustęp 2 litera c) niniejszej Konwencji i zatwierdzony przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litera c) niniejszej Konwencji;

o) „Sekretariat” oznacza Sekretariat Komisji ustanowiony zgodnie z artykułem 13 niniejszej Konwencji.

## CZĘŚĆ II – UTWORZENIE, MANDAT I FUNKCJE MIĘDZYNARODOWEJ KOMISJI DO SPRAW ROSZCZEŃ DLA UKRAINY

### Artykuł 2 – Utworzenie Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy

Niniejszym tworzy się Międzynarodową Komisję do spraw Roszczeń dla Ukrainy jako niezależny organ w ramach instytucjonalnych Rady Europy.

### Artykuł 3 – Mandat i funkcje Komisji

1. Komisja jest organem administracyjnym, który podejmuje decyzje w zakresie Roszczeń o odszkodowanie za szkody, straty lub krzywdy wyrządzone przez czyny międzynarodowo bezprawne Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym agresji Federacji Rosyjskiej naruszającej Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również wszelkich popełnionych przez nią naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka:

   a) w dniu 24 lutego 2022 roku lub po tym dniu;

   b) i. na terytorium Ukrainy w jej uznanych międzynarodowo granicach, obejmującym jej terytorium lądowe, przestrzeń powietrzną, wody wewnętrzne i morze terytorialne;

   ii. w wyłącznej strefie ekonomicznej Ukrainy i na jej szelfie kontynentalnym, zgodnie z prawem międzynarodowym i, w stosownych przypadkach, z prawodawstwem krajowym Ukrainy; lub

   iii. wobec wszelkich statków powietrznych lub statków pływających podlegających jurysdykcji Ukrainy; oraz

   c) wszelkim zainteresowanym osobom fizycznym i prawnym oraz państwu ukraińskiemu, w tym jego władzom regionalnym i lokalnym oraz podmiotom będącym własnością państwową lub kontrolowanym przez państwo.

2. Do celów niniejszej Konwencji mandat Komisji, o którym mowa w ustępie 1 powyżej, oznacza, że Komisja rozpatruje, ocenia i podejmuje decyzje w zakresie Roszczeń oraz określa kwotę odszkodowania należnego w każdym przypadku.

3. Komisja zajmuje się wszystkimi kwestiami administracyjnymi, finansowymi, proceduralnymi, faktycznymi, prawnymi i politycznymi niezbędnymi do

podejmowania decyzji w zakresie Roszczeń i określania kwoty odszkodowania należnego w każdym przypadku.

4. Komisja przyjmuje jako podstawę działania, że Federacja Rosyjska na mocy prawa międzynarodowego ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody, straty lub krzywdy wyrządzone przez jej czyny międzynarodowo bezprawne w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie zgodnie z ustępem 1 powyżej.

5. Decyzje Komisji, w tym dotyczące kwot odszkodowania ustalonych i przyznanych zgodnie z niniejszą Konwencją, są ostateczne. Decyzje dotyczące kwot odszkodowania powinny odzwierciedlać rzetelną i sprawiedliwą ocenę oraz ustalenie wartości Roszczenia.

6. Decyzje Komisji, w zakresie, w jakim dotyczą jej funkcjonowania, są uznawane przez wszystkich jej Członków za ostatecznie rozstrzygające wszystkie kwestie faktyczne i prawne w odniesieniu do Roszczenia.

## CZĘŚĆ III – STATUS PRAWNY I SIEDZIBA

### Artykuł 4 – Osobowość prawna

1. Komisja posiada międzynarodową osobowość prawną.

2. W związku z tym Komisja posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych w zakresie niezbędnym do wykonywania jej funkcji i mandatu oraz ochrony jej interesów, w szczególności zdolność do zawierania umów, zdolność do nabywania i zbywania mienia ruchomego i nieruchomego oraz zdolność sądową.

### Artykuł 5 – Siedziba

1. Siedziba Komisji znajduje się na terytorium jednej ze stron niniejszej Konwencji.

2. Status i funkcjonowanie Komisji w państwie przyjmującym reguluje umowa z państwem przyjmującym zawarta między tym państwem a Komisją.

3. Komisja posiada biuro w Ukrainie w celu wspierania Zgromadzenia, Rady i Zespołów w wykonywaniu ich funkcji.

4. Komisja zawiera z Ukrainą porozumienia i/lub umowy regulujące status i funkcjonowanie biura Komisji w Ukrainie.

5. Zgromadzenie może zadecydować o utworzeniu biur Komisji w każdym innym państwie pod warunkiem wyrażenia zgody przez to państwo.

### Artykuł 6 – Przywileje i immunitety

1. Komisja, w tym jej biuro w Ukrainie i wszelkie biura w innych państwach, korzystają na terytorium każdego państwa będącego Członkiem z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania jej funkcji i mandatu.

2. Państwa będące Członkami stosują na swoim terytorium zasady określone w Porozumieniu ogólnym w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy w odniesieniu do Komisji, jej biur, Dyrektora Wykonawczego, innych członków Sekretariatu oraz ekspertów współpracujących z Komisją, w szczególności:

   a) artykuły 3–7 Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy – w odniesieniu do Komisji, w tym jej biur, mienia i aktywów;

   b) artykuł 18 Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy – w odniesieniu do Dyrektora Wykonawczego i innych członków Sekretariatu;

   c) artykuł 18 litery a) i e) Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy – w odniesieniu do ekspertów współpracujących z Komisją.

3. Państwa będące Członkami stosują na swoim terytorium takie same przywileje i immunitety, jak przewidziane w artykule 16 Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy, w odniesieniu do Komisarzy podczas wykonywania przez nich działań na rzecz Komisji.

4. Przedstawicielom Członków w organach Komisji, Komisarzom, Dyrektorowi Wykonawczemu, innym członkom Sekretariatu oraz ekspertom współpracującym z Komisją przyznaje się na terytorium każdego państwa będącego Członkiem immunitet uniemożliwiający podjęcie postępowania prawnego jakiegokolwiek rodzaju w związku z wypowiedziami ustnymi lub pisemnymi oraz czynnościami wykonanymi przez nich w ramach wypełniania zadań, a immunitet taki obowiązuje nawet po wygaśnięciu mandatu danej osoby.

5. Każde państwo będące Członkiem może, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, oświadczyć, że immunitet uniemożliwiający podjęcie postępowania prawnego przyznany danej osobie na podstawie ustępu 2, 3 i 4 powyżej nie ma zastosowania w przypadku naruszenia przepisów prawa o ruchu drogowym przez taką osobę lub w przypadku szkody spowodowanej przez pojazd silnikowy należący do takiej osoby lub przez nią prowadzony.

6. Przywileje i immunitety:

   a) Komisarzy mogą zostać uchylone przez Zgromadzenie;

   b) Dyrektora Wykonawczego, innych członków Sekretariatu oraz ekspertów współpracujących z Komisją mogą zostać uchylone przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

7. Immunitet, o którym mowa w ustępie 2 litera a) powyżej, może zostać uchylony przez Zgromadzenie. Takie uchylenie immunitetu nie obejmuje środków egzekucyjnych ani środków konfiskaty w odniesieniu do mienia Komisji, w tym jej platformy cyfrowej i wszystkich danych dotyczących Roszczeń i dowodów, w którym to przypadku konieczne jest odrębne uchylenie immunitetu przez Zgromadzenie.

8. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Konwencji przez któregokolwiek Członka lub w przypadku rozwiązania niniejszej Konwencji Członkowie nadal przyznają immunitety, o których mowa w niniejszym artykule.

## CZĘŚĆ IV – STRUKTURA ORGANIZACYJNA

### Artykuł 7 – Zgromadzenie

1. W skład Zgromadzenia wchodzą wszyscy Członkowie Komisji.
2. Zgromadzenie zbiera się w siedzibie Komisji, chyba że Zgromadzenie postanowi inaczej. Pierwsze posiedzenie Zgromadzenia zwołuje depozytariusz niniejszej Konwencji w ciągu roku od jej wejścia w życie.
3. Zgromadzenie wybiera Przewodniczącego i dwóch Wiceprzewodniczących na okres trzech lat. Przewodniczący Zgromadzenia lub, w przypadku nieobecności Przewodniczącego, jeden z Wiceprzewodniczących kieruje pracami Zgromadzenia i wykonuje inne obowiązki zgodnie z regulaminem przyjętym przez Zgromadzenie.
4. Zgromadzenie:

   a) ponosi ogólną odpowiedzialność za wykonywanie mandatu Komisji i nadzoruje pracę organów Komisji;

   b) zaleca Członkom, organom Komisji, a także organom pomocniczym, o których mowa w literze i) poniżej, środki służące osiągnięciu celów Komisji;

   c) zatwierdza Regulamin pracy Komisji przyjęty przez Radę zgodnie z artykułem 10 ustęp 2 litera c) niniejszej Konwencji;

   d) określa członków Rady zgodnie z artykułem 10 niniejszej Konwencji;

   e) zatwierdza wykaz kandydatów na Komisarzy i aktualizuje go co najmniej raz w roku;

   f) na swoim pierwszym posiedzeniu, a następnie w zależności od potrzeby, wybiera Dyrektora Wykonawczego do mianowania przez Sekretarza Generalnego Rady Europy;

   g) upoważnia Dyrektora Wykonawczego do przeniesienia Rejestru do Komisji zgodnie z artykułami 24 i 25 niniejszej Konwencji w terminie, jaki Zgromadzenie uzna za stosowny, z uwzględnieniem konsekwencji dla rocznych ustalonych wkładów Członków;

   h) na podstawie rekomendacji Rady upoważnia Radę do ustanowienia Zespołów i mianowania wymaganych Komisarzy w terminie, jaki Zgromadzenie uzna za stosowny, z uwzględnieniem konsekwencji dla ustalonych rocznych wkładów Członków;

   i) na podstawie rekomendacji Rady i/lub Dyrektora Wykonawczego ustanawia wszelkie organy pomocnicze niezbędne do wykonywania funkcji Komisji;

   j) przyjmuje roczną wysokość wkładów;

k) przyjmuje roczny budżet Komisji;

l) przyjmuje roczne sprawozdanie finansowe Komisji;

m) przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności Komisji; oraz

n) pełni wszelkie inne funkcje powierzonemu na mocy niniejszej Konwencji oraz wszelkie inne funkcje niezbędne do wykonywania mandatu Komisji, które nie zostały powierzone na mocy niniejszej Konwencji Radzie, Zespołom Komisarzy, Dyrektorowi Wykonawczemu lub Sekretariatowi. Zgromadzenie może przekazać Radzie niektóre lub wszystkie z tych pozostałych funkcji.

5. Zgromadzenie zbiera się tak często, jak to konieczne, lecz co najmniej raz w roku. Zgromadzenie zbiera się, gdy tak postanowi, na wniosek Rady lub na wniosek któregokolwiek z Członków, jeżeli taki wniosek popiera jedna trzecia Członków. Przewodniczący ma prawo zwoływać nadzwyczajne posiedzenia Zgromadzenia w razie pilnej potrzeby. Z zastrzeżeniem ustępu 6 poniżej przy podejmowaniu decyzji przez Zgromadzenie wymagana jest obecność większości wszystkich Członków.

6. Zgromadzenie może podejmować decyzje w drodze procedury pisemnej i z użyciem elektronicznych środków łączności określonych w regulaminie Zgromadzenia.

7. Zgromadzenie może ustanowić komitety doradcze wspierające jego prace w konkretnych dziedzinach mających znaczenie dla Zgromadzenia lub dla całej Komisji.

8. Zgromadzenie przyjmuje swój regulamin oraz wszelkie inne przepisy lub ustalenia niezbędne do wykonywania swoich funkcji.

9. Sekretariat pełni funkcję sekretariatu Zgromadzenia.

**Artykuł 8 – Komitet Finansowy**

1. Zgromadzenie ustanawia Komitet Finansowy jako organ pomocniczy Zgromadzenia. Komitet Finansowy:

a) określa roczne ustalone wkłady Członków zgodnie z artykułem 23 ustęp 3 niniejszej Konwencji;

b) doradza Sekretariatowi przy przygotowywaniu budżetu Komisji;

c) poddaje przeglądowi przygotowany przez Sekretariat projekt budżetu Komisji na następny rok i składa sprawozdanie Zgromadzeniu;

d) poddaje przeglądowi wkłady podmiotów innych niż Członkowie i Obserwatorzy oraz zezwala na przyjęcie tych wkładów zgodnie z artykułem 23 ustęp 4 niniejszej Konwencji;

e) przedstawia Zgromadzeniu rekomendacje dotyczące innych istotnych kwestii finansowych; oraz

f) wykonuje wszelkie inne zadania związane z kwestiami finansowymi powierzone mu przez Zgromadzenie.

2. Komitet Finansowy składa się z przedstawicieli:

a) wszystkich Członków, którzy są Podmiotami wnoszącymi duży wkład do budżetu Komisji;

b) innych Członków i Obserwatorów wnoszących wkład do budżetu Komisji w kwocie co najmniej równej obowiązkowym wkładom Podmiotów wnoszących duży wkład w roku budżetowym, za który wniosły taki wkład;

c) innych Członków wybranych przez Zgromadzenie.

3. Zgromadzenie określa liczbę Członków, o których mowa w ustępie 2 litera b) powyżej, oraz liczbę Obserwatorów, o których mowa w ustępie 2 litera c) powyżej. Zgromadzenie co roku poddaje te liczby przeglądowi. Liczba Obserwatorów nie może być wyższa niż liczba Członków.

4. W przypadku gdy Komisja otrzymuje wystarczające środki finansowe na zaspokojenie jej potrzeb budżetowych w całości ze źródeł innych niż ustalone wkłady, Komitet Finansowy składa się wyłącznie z przedstawicieli Członków wybranych przez Zgromadzenie.

5. Komitet Finansowy dokłada starań, aby przyjmować decyzje w drodze konsensusu. O ile niniejsza Konwencja nie stanowi inaczej, w przypadku gdy wyczerpane zostaną możliwości osiągnięcia konsensusu, Komitet Finansowy przyjmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów, przy czym każdy członek Komitetu Finansowego ma jeden głos. Podjęcie każdej decyzji Komitetu Finansowego wymaga obecności większości członków Komitetu Finansowego.

6. Decyzje w sprawach proceduralnych przyjmowane są większością oddanych głosów. W przypadku wątpliwości lub niepewności co do tego, czy sprawa ma charakter proceduralny, decyzję przyjmuje się zgodnie z ustępem 5 powyżej.

7. Komitet Finansowy zbiera się w razie potrzeby i składa sprawozdania Zgromadzeniu. Komitet Finansowy może zapraszać do udziału w swoich posiedzeniach Członków, Obserwatorów oraz inne państwa i podmioty, które wspierały finansowo Komisję w danym okresie sprawozdawczym.

8. Sekretariat zapewnia Komitetowi Finansowemu niezbędne wsparcie administracyjne.

**Artykuł 9 – Głosowanie w Zgromadzeniu**

1. O ile niniejsza Konwencja nie wymaga wyraźnie innego progu, Zgromadzenie przyjmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów.

2. Decyzje, o których mowa w artykule 7 ustęp 4 litera g) i h) niniejszej Konwencji, przyjmowane są większością dwóch trzecich oddanych głosów, w tym głosów popierających wszystkich Podmiotów wnoszących duży wkład.

3. Decyzje w sprawach proceduralnych przyjmowane są większością oddanych głosów. W przypadku wątpliwości lub niepewności co do tego, czy sprawa ma charakter proceduralny, decyzję przyjmuje się zgodnie z ustępem 1 powyżej.

4. Każdy Członek ma jeden głos w Zgromadzeniu.

**Artykuł 10 – Rada**

1. Skład Rady określa się w następujący sposób:

   a) Rada składa się z nie mniej niż dziewięciu i nie więcej niż piętnastu członków. O ile Zgromadzenie nie postanowi inaczej, członkowie Rady zasiadają w niej przez trzy lata na zasadzie rotacji. Zgromadzenie określa skład Rady na podstawie wykazu Członków, którzy wyrazili zainteresowanie zasiadaniem w Radzie, w kolejności, w jakiej zostali Członkami.

   b) Zgromadzenie ustala pierwszych dziewięciu członków wchodzących w skład Rady na swoim pierwszym posiedzeniu lub jak najszybciej po nim.

   c) Zgromadzenie ustala trzech dodatkowych członków Rady na posiedzeniu po złożeniu trzydziestego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej Konwencji bądź przystąpienia do niej oraz trzech dodatkowych członków po złożeniu czterdziestego takiego dokumentu.

   d) Jeżeli Ukraina i/lub Federacja Rosyjska są członkami Rady zgodnie z postanowieniami litery a) powyżej, wstrzymują się od głosowania zgodnie z ustępem 2 litera b), ustępem 2 litera c) punkty (ii)–(v) i ustępem 2 litera d) poniżej. Jeżeli Ukraina i/lub Federacja Rosyjska są Członkami, ale nie są członkami Rady, są zapraszane do udziału w posiedzeniach Rady z prawem do przedstawienia swojego stanowiska, lecz bez prawa głosu.

   e) Zgromadzenie uchwala zasady regulujące rotację członków Rady zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, z zapewnieniem ciągłości w okresie rotacji członków.

2. Bez uszczerbku dla artykułu 7 niniejszej Konwencji Rada:

   a) ponosi odpowiedzialność za wykonywanie mandatu Komisji;

   b) mianuje Komisarzy z wykazu kandydatów zatwierdzonego przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litera e) niniejszej Konwencji i ustanawia Zespoły zgodnie z artykułem 12 niniejszej Konwencji;

   c) przyjmuje Regulamin pracy Komisji, który następnie zatwierdzany jest przez Zgromadzenie, i w którym zostają określone:

      (a) zasady i procedury mianowania Komisarzy do Zespołów i ich odwoływania z Zespołów;

      (b) zasady i procedury składania, rozpatrywania, oceny i podejmowania decyzji w zakresie Roszczeń oraz określania kwoty odszkodowania należnego w każdym przypadku;

      (c) standardy i wymogi dotyczące dowodów;

(d) zasady oceny szkód, strat lub krzywd;

(e) standardy i metodologii dotyczących odszkodowań;

(f) procedury rozstrzygania kwestii spornych;

(g) kolejność rozpatrywania, oceny i podejmowania decyzji w zakresie Roszczeń;

(h) zasady i procedury wymagane do kontynuacji prac Rejestru w ramach Komisji; oraz

(i) inne sprawy wchodzące w zakres kompetencji Rady;

d) jest uprawniona do przyjmowania lub odsyłania rekomendacji Zespołów dotyczących decyzji w sprawie kwot odszkodowania należnego z tytułu Roszczeń rozpatrywanych przez Zespoły, a także w sprawie podstawy prawnej i faktycznej rekomendacji, z zastrzeżeniem artykułów 17 i 18 niniejszej Konwencji; oraz

e) pełni wszelkie inne funkcje powierzone jej przez Zgromadzenie.

3. Rada zbiera się regularnie w celu rozpatrzenia rekomendacji Zespołów dotyczących decyzji w sprawie rozpatrywanych Roszczeń oraz w celu podjęcia wszelkich innych decyzji niezbędnych do pełnienia jej funkcji. Sekretariat może uczestniczyć w posiedzeniach Rady w charakterze doradczym.

4. Rada dokłada starań, aby przyjmować decyzje w drodze konsensusu. O ile niniejsza Konwencja nie stanowi inaczej, w przypadku gdy wyczerpane zostaną możliwości osiągnięcia konsensusu, Rada przyjmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów, przy czym każdy członek Rady ma jeden głos. Z zastrzeżeniem ustępu 5 poniżej podjęcie każdej decyzji Rady wymaga obecności większości członków Rady.

5. Rada może podejmować decyzje w drodze procedury pisemnej i z użyciem elektronicznych środków łączności określonych w jej regulaminie.

6. Decyzje w sprawach proceduralnych przyjmowane są większością oddanych głosów. W przypadku wątpliwości lub niepewności co do tego, czy sprawa ma charakter proceduralny, decyzję przyjmuje się zgodnie z ustępem 4 powyżej.

7. Rada przyjmuje swój regulamin oraz wszelkie inne ustalenia niezbędne do wykonywania swoich funkcji. Rada wybiera spośród swoich członków Przewodniczącego i jednego lub dwóch Wiceprzewodniczących na roczną kadencję z możliwością ponownego wyboru.

8. Rada dwa razy w roku składa Zgromadzeniu sprawozdania. Sprawozdania takie zawierają liczbę decyzji podjętych przez Radę w zakresie Roszczeń oraz łączną kwotę odszkodowania przyznanego w każdej kategorii, a także podsumowanie wszelkich innych ważnych kwestii faktycznych lub prawnych o istotnym znaczeniu dla pracy Komisji.

**Artykuł 11 – Komisarze**

1. Mianowanie Komisarzy odbywa się w sposób inkluzywny, z uwzględnieniem potrzeby niezależności, bezstronności, uczciwości, wysokich kwalifikacji moralnych, doświadczenia, fachowej wiedzy z wielu dziedzin, szerokiej reprezentacji geograficznej i równowagi płci. Komisarze muszą być ekspertami w takich dziedzinach jak: prawo międzynarodowe, rozstrzyganie sporów, finanse, rachunkowość, ubezpieczenia lub ocena szkód. Rada może ustanowić dodatkowe wymogi dotyczące mianowania Komisarzy w celu zaspokojenia konkretnych potrzeb Zespołów.
2. Kandydaci na Komisarzy mogą być nominowani przez Członków. Kandydaci mogą również bezpośrednio zgłosić swoją kandydaturę na Komisarza. Sekretariat organizuje proces nominacji i zgłaszania kandydatur, ocenia kwalifikacje kandydatów i tworzy wykaz kandydatów kwalifikujących się do pełnienia funkcji Komisarza.
3. Sekretariat przedkłada wykaz kandydatów Zgromadzeniu do zatwierdzenia. Sekretariat przedkłada zaktualizowany wykaz Zgromadzeniu do zatwierdzenia co roku lub na wniosek Zgromadzenia lub Rady.
4. Kandydatów nie można dyskwalifikować wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo.
5. Warunki pracy Komisarzy, w tym ich wynagrodzenie, określa Rada.
6. Komisarze sprawują swoje funkcje osobiście i pozostają w gotowości do skutecznego wykonywania swoich obowiązków.

**Artykuł 12 – Zespoły**

1. Zespoły są ustanawiane przez Radę w celu rozpatrywania i oceny Roszczeń oraz określenia kwoty odszkodowania należnego w każdym przypadku. Zespoły przedstawiają Radzie rekomendacje dotyczące przyjęcia decyzji.
2. Rada określa liczbę Zespołów, które mają zostać ustanowione, a także mandat każdego zespołu na podstawie rekomendacji Sekretariatu i z uwzględnieniem efektywności, elastyczności i obciążenia pracą.
3. Każdy Zespół składa się z trzech Komisarzy mianowanych do tego Zespołu przez Radę.
4. Komisarze każdego Zespołu wyznaczają spośród siebie w drodze konsensusu Przewodniczącego tego Zespołu. Jeżeli nie są w stanie osiągnąć konsensusu, Przewodniczącego wyznacza Rada.

**Artykuł 13 – Sekretariat**

1. Komisja posiada Sekretariat, na którego czele stoi Dyrektor Wykonawczy.
2. Sekretariat, pod zwierzchnictwem Dyrektora Wykonawczego, zapewnia wsparcie merytoryczne, techniczne i administracyjne na potrzeby utrzymania i funkcjonowania Komisji.

3. Sekretariat posiada lub nabywa wiedzę fachową niezbędną do wykonywania swoich funkcji, w tym wystarczającą wiedzę fachową w zakresie odpowiedniego prawa krajowego oraz biegłą znajomość odpowiednich języków.

4. Do Sekretariatu zastosowanie mają Regulamin pracowniczy i Postanowienia pracownicze Rady Europy. Na pracowników Komisji mogą zostać mianowani obywatele wszystkich państw członkowskich Rady Europy i obywatele wszystkich Członków Komisji. Zgromadzenie może ponadto odstąpić od obowiązującego regulaminu i przepisów Rady Europy, w tym dotyczących obywatelstwa pracowników, jeżeli usprawni to wykonywanie funkcji Komisji. O takich zatwierdzonych odstępstwach powiadamia się Komitet Ministrów i Sekretarza Generalnego Rady Europy.

**Artykuł 14 – Dyrektor Wykonawczy**

1. Dyrektor Wykonawczy reprezentuje Komisję i jest uprawniony do działania w jej imieniu.

2. Dyrektor Wykonawczy jest uprawniony do zawierania umów, porozumień i uzgodnień w imieniu Komisji. Wszelkie umowy międzynarodowe są zawierane przez Dyrektora Wykonawczego w imieniu Komisji po uprzednim zatwierdzeniu przez Zgromadzenie. Wszelkie uzgodnienia z organami krajowymi lub międzynarodowymi przewidujące wymianę informacji na temat Roszczeń lub dowodów są zawierane przez Dyrektora Wykonawczego w imieniu Komisji po uprzednim zatwierdzeniu przez Radę.

3. Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje Dyrektorowi Wykonawczemu uprawnienia niezbędne do wykonywania obowiązków Dyrektora Wykonawczego w odniesieniu do Sekretariatu.

4. Dyrektor Wykonawczy:

   a) odpowiada za bieżący nadzór nad pracą Sekretariatu i bieżące zarządzanie nią;

   b) zapewnia merytoryczne, techniczne, administracyjne i organizacyjne wsparcie pracy Zgromadzenia, Rady i Zespołów, w tym regularne kontakty i przygotowanie ich posiedzeń;

   c) odpowiada za przekazywanie Roszczeń Zespołom do rozpatrzenia i przekazywanie rekomendacji Zespołów Radzie;

   d) współpracuje z właściwymi organami krajowymi i międzynarodowymi w różnych kwestiach związanych z pracą Komisji, w tym w kwestiach dotyczących Roszczeń i dowodów; oraz

   e) pełni wszelkie inne funkcje powierzone Dyrektorowi Wykonawczemu na mocy niniejszej Konwencji lub przekazane mu przez Zgromadzenie i/lub Radę.

5. Dyrektor Wykonawczy jest wybierany przez Zgromadzenie. Po wyborze przez Zgromadzenie Dyrektor Wykonawczy zostaje mianowany przez Sekretarza Generalnego Rady Europy na czteroletnią kadencję z możliwością ponownego powołania.

6. Zachęca się Członków do nominowania kandydatów na to stanowisko z uwzględnieniem charakteru Roszczeń, którymi zajmuje się Komisja.

7. Kandydaci powinni być osobami uczciwymi, o wysokich kwalifikacjach moralnych, odpowiednim doświadczeniu i kwalifikacjach zawodowych do pełnienia tej funkcji.

**Artykuł 15 – Niezależność**

1. Komisarze, jak również Dyrektor Wykonawczy i pozostali członkowie Sekretariatu są niezależni w wykonywaniu swoich obowiązków.

2. Wykonując swoje obowiązki, Komisarze, jak również Dyrektor Wykonawczy i pozostali członkowie Sekretariatu nie mogą zwracać się o instrukcje do żadnego rządu ani do żadnego innego organu lub podmiotu spoza Komisji ani nie mogą przyjmować od nich takich instrukcji. Powstrzymają się oni od wszelkich działań, które mogłyby negatywnie wpłynąć na ich stanowisko jako funkcjonariuszy międzynarodowych odpowiedzialnych wyłącznie przed Komisją.

3. Każdy Członek, jak również Rada Europy i jej organy, zobowiązują się szanować niezależny charakter obowiązków Komisarzy, a także Dyrektora Wykonawczego i pozostałych członków Sekretariatu oraz nie dążyć do wywierania na nich wpływu w zakresie wykonywania przez nich obowiązków.

4. Komisarze, jak również Dyrektor Wykonawczy i pozostali członkowie Sekretariatu nie mogą mieć interesu osobistego ani finansowego w żadnej sprawie rozpatrywanej przez Komisję. Wszelkie konflikty interesów muszą być ujawniane i rozwiązywane zgodnie z przepisami Komisji.

5. Rada przyjmuje przepisy dotyczące konfliktu interesów i ujawniania informacji mające zastosowanie do Komisarzy, a także, w stosownych przypadkach, do Dyrektora Wykonawczego i pozostałych członków Sekretariatu.

## CZĘŚĆ V – ROSZCZENIA I PROCEDURA

**Artykuł 16 – Rozpatrywanie Roszczeń przez Zespoły**

1. Zespoły rozpatrują Roszczenia, ustalają, czy Roszczenia są uzasadnione, określają kwotę odszkodowania należnego w odniesieniu do każdego Roszczenia i przedstawiają Radzie rekomendacje dotyczące przyjęcia decyzji zgodnie z obowiązującym Regulaminem.

2. Zespoły mogą zwrócić się do Sekretariatu o nawiązanie współpracy z ekspertami w celu uzyskania ich wsparcia, w przypadku gdy wymagane są wiedza specjalistyczna, kompetencje lub doświadczenie.

3. Rozpatrywanie Roszczeń odbywa się na podstawie Regulaminu. Zespoły określają własne metody pracy.

4. Sekretariat zapewnia Zespołom pomoc administracyjną, techniczną, prawną i inną na potrzeby pełnienia przez nie funkcji, lecz nie uczestniczy w podejmowaniu ostatecznych decyzji przez Zespoły.

**Artykuł 17 – Podejmowanie decyzji przez Zespoły**

1. Zespoły dokładają starań, aby przyjmować rekomendacje w drodze konsensusu. W przypadku gdy wyczerpane zostaną możliwości osiągnięcia konsensusu, rekomendacje dotyczące decyzji są przyjmowane większością głosów Komisarzy wchodzących w skład Zespołu. Sekretariat dokumentuje, czy decyzje Zespołów podjęto w drodze konsensusu, czy większością głosów, oraz wynik głosowania.
2. Rekomendacje Zespołów dotyczące decyzji muszą być uzasadnione.

**Artykuł 18 – Podejmowanie decyzji w sprawie rekomendacji Zespołów**

1. Rada rozpatruje rekomendacje Zespołów w sprawie Roszczeń tak szybko, jak to możliwe po tym, jak zostaną one przekazane Radzie. Oceniając rekomendacje, Rada stosuje ewentualny podział Roszczeń na grupy przyjęty przez Zespoły.
2. Po pełnym rozpatrzeniu przez Radę rekomendacji uznaje się je za zatwierdzoną przez Radę, chyba że ze względów określonych w Regulaminie Rada postanowi odesłać rekomendację do Zespołu z podaniem uzasadnienia swojej decyzji wraz z jakimikolwiek dalszymi wskazówkami, które stanowią integralną część decyzji Rady.
3. Zespół rozpatruje wskazówki Rady i w stosownych przypadkach wydaje nową rekomendację.
4. W wyjątkowych sytuacjach przewidzianych w Regulaminie Rada może skierować rekomendację Zespołu do ustanowionego przez siebie w tym celu zespołu ad hoc do spraw przeglądu.
5. Zespół ad hoc do spraw przeglądu składa się z Przewodniczących trzech Zespołów. Do zespołów ad hoc do spraw przeglądu i ich pracy stosuje się artykuły 16 i 17 niniejszej Konwencji.
6. Po pełnym rozpatrzeniu przez Radę rekomendacji zespołu ad hoc do spraw przeglądu uznaje się ją za zatwierdzoną przez Radę, chyba że Rada przekaże sprawę Zgromadzeniu, które podejmuje ostateczną decyzję w tej sprawie w imieniu Rady.
7. Rekomendacja zatwierdzona zgodnie z niniejszym artykułem staje się ostateczną decyzją Komisji w sprawie danego Roszczenia i nie podlega dalszemu odwołaniu ani przeglądowi.
8. Sekretariat dokumentuje proces decyzyjny Zgromadzenia, Rady i zespołu ad hoc do spraw przeglądu.

**Artykuł 19 – Wyroki lub orzeczenia sądów lub trybunałów oraz innych organów orzekających**

1. Przy podejmowaniu decyzji Zespoły i Rada uwzględniają w stosownych przypadkach odpowiednie wyroki lub orzeczenia sądów lub trybunałów oraz innych organów orzekających ustanowionych na mocy prawa międzynarodowego.
2. Zespoły i Rada mogą również uwzględniać odpowiednie wyroki lub orzeczenia sądów i trybunałów krajowych.
3. Komisja, za pośrednictwem swoich organów, podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby żaden podmiot występujący z Roszczeniem nie otrzymał podwójnego odszkodowania za tę samą szkodę, stratę lub krzywdę. Członkowie dokładają starań, aby wspierać Komisję w tym względzie, w szczególności przez wymianę informacji z Komisją w stosownych przypadkach.

**Artykuł 20 – Standardy i zabezpieczenia**

1. Komisja, w tym jej Rada, Zespoły i Sekretariat, działają zgodnie z najwyższymi standardami niezależności, bezstronności, sprawiedliwości i obiektywizmu.
2. Komisja działa w sposób przejrzysty, regularnie informuje opinię publiczną o swoich działaniach i należycie chroni dane osobowe. Rada przyjmuje przepisy dotyczące przejrzystości, w tym przepisy dotyczące publikacji decyzji Komisji.
3. Rada przyjmuje przepisy dotyczące ochrony danych osobowych i poufności.
4. Wszystkie postępowania Komisji są prowadzone z zapewnieniem odpowiednich zabezpieczeń proceduralnych.

**Artykuł 21 – Finansowanie przyznanego odszkodowania i jego egzekwowanie**

1. Członkowie uznają, że Federacja Rosyjska musi ponieść konsekwencje prawne wszystkich swoich czynów międzynarodowo bezprawnych, w tym dokonać reparacji za krzywdę i za wszelkie szkody spowodowane takimi czynami. Oczekuje się zatem, że Federacja Rosyjska sfinansuje odszkodowanie ustalone i przyznane przez Komisję na podstawie niniejszej Konwencji.
2. Członkowie, z wyjątkiem Federacji Rosyjskiej, nie są zobowiązani do finansowania odszkodowania ustalonego i przyznanego przez Komisję.
3. Decyzje Komisji nie mogą być egzekwowane przez sądy lub inne instytucje sądowe lub quasi-sądowe w jurysdykcjach krajowych Członków, chyba że odpowiedni Członek wyraźnie na to zezwoli na podstawie prawa krajowego tego Członka.

**Artykuł 22 – Mechanizm wypłaty przyznanego odszkodowania**

Zgromadzenie może rozważyć mechanizm wypłaty przyznanego odszkodowania po tym jak środki finansowe będą dostępne, w tym wypłatę z funduszu kompensacyjnego, który może zostać ustanowiony lub wyznaczony do tego celu, kiedy Zgromadzenie uzna to za stosowne.

## CZĘŚĆ VI – FINANSOWANIE KOMISJI

### Artykuł 23 – Finansowanie i budżet

1. Z chwilą stania się Członkiem Federacja Rosyjska ponosi koszty Komisji od momentu wejścia w życie niniejszej Konwencji.
2. Do czasu poniesienia przez Federację Rosyjską kosztów Komisji, Komisja jest finansowana z rocznych ustalonych wkładów Członków i wkładów dobrowolnych. Wkłady te wnoszone są bez uszczerbku dla możliwości odzyskania ich od Federacji Rosyjskiej.
3. Roczne ustalone wkłady Członków są określane przez Komitet Finansowy na podstawie kryteriów określania rocznej wysokości wkładów do budżetu ogólnego Rady Europy i mogą być dostosowywane przez Zgromadzenie zgodnie z zasadami, na których opiera się ta wysokość.
4. Komisja może otrzymywać i wykorzystywać wkłady dobrowolne związane z jej pracą, w tym wkłady rzeczowe. Wkłady te muszą być zgodne z mandatem i funkcjami Komisji. Wkłady podmiotów innych niż Członkowie i Obserwatorzy podlegają uprzedniemu zatwierdzeniu przez Komitet Finansowy.
5. Komisja dysponuje własnym budżetem w ramach Rady Europy. Zgromadzenie przyjmuje co roku budżet Komisji na następny rok, przygotowany przez Sekretariat i poddany przeglądowi przez Komitet Finansowy.
6. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszej Konwencji stosuje się przepisy finansowe Rady Europy.
7. Zgromadzenie może zawiesić prawa Członka, jeżeli uzna, że Członek nie wypełnił swoich obowiązków finansowych wynikających z niniejszej Konwencji.

## CZĘŚĆ VII – REJESTR SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ AGRESJĘ FEDERACJI ROSYJSKIEJ PRZECIWKO UKRAINIE

### Artykuł 24 – Przeniesienie prac Rejestru

1. Jak najszybciej po ustanowieniu Komisji i mianowaniu jej Dyrektora Wykonawczego Dyrektor Wykonawczy kontaktuje się z Rejestrem i/lub Radą Europy, aby poczynić odpowiednie przygotowania do przeniesienia prac Rejestru do Komisji, w taki sposób, aby zapewnić nieprzerwane funkcjonowanie Rejestru do czasu jego rozwiązania i udostępnić Komisji zawarte w nim informacje o Roszczeniach i dowody. Takie przekazanie obejmuje platformę cyfrową Rejestru, w tym wszystkie informacje o Roszczeniach i dowodach w nim zawartych, inną dokumentację, jego archiwa, jego mienie ruchome i nieruchome, w tym rachunki bankowe, sprzęt informatyczny, oprogramowanie i wszelkie licencje na nie, umowy oraz ustalenia dotyczące Rejestru, a także wszelkie powiązane dane, w taki sposób, aby Komisja stała się następcą prawnym Rejestru.

2. Zgromadzenie, Rada i Członkowie wspierają Dyrektora Wykonawczego w razie potrzeby i w stosownych przypadkach w przygotowaniach do przekazania Komisji prac Rejestru.

3. Po podjęciu przez Zgromadzenie decyzji na podstawie artykułu 7 ustęp 4 litera g) niniejszej Konwencji Dyrektor Wykonawczy przekazuje Komisji prace Rejestru i poświadcza Zgromadzeniu zakończenie takiego przekazania, a Komisja może rozpocząć pracę w zakresie Roszczeń.

**Artykuł 25 – Kontynuacja prac Rejestru w ramach Komisji**

1. Funkcje Rejestru, w tym organizacja zgłaszania Roszczeń, są kontynuowane w ramach Komisji.

2. Rada przyjmuje w tym celu odpowiednie przepisy i procedury na wniosek Dyrektora Wykonawczego.

## CZĘŚĆ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

**Artykuł 26 – Rozstrzyganie sporów**

W przypadku sporu między Członkami co do wykładni lub stosowania niniejszej Konwencji Członkowie ci dążą do rozstrzygnięcia sporu w drodze negocjacji lub w inny wybrany przez siebie polubowny sposób, w tym za pośrednictwem Zgromadzenia, które ułatwia polubowne rozstrzyganie takich sporów.

**Artykuł 27 – Członkostwo i status Obserwatora**

1. Z zastrzeżeniem artykułu 28 niniejszej Konwencji każde państwo, Unia Europejska i każda inna organizacja integracji regionalnej może zostać Członkiem Komisji, stając się stroną niniejszej Konwencji zgodnie z określonymi w niej procedurami.

2. Zgromadzenie może zaprosić każde państwo, organizację integracji regionalnej lub organizację międzynarodową do udziału w charakterze Obserwatora Komisji na warunkach określonych przez Zgromadzenie. Każde państwo, organizacja integracji regionalnej lub organizacja międzynarodowa może wystąpić z wnioskiem o zaproszenie do udziału w charakterze Obserwatora.

3. Bez uszczerbku dla artykułu 7 niniejszej Konwencji obserwatorzy mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zgromadzenia bez prawa głosu i składać oświadczenia ustne lub pisemne na posiedzeniach Zgromadzenia.

4. Obserwatorzy, którzy wnieśli wkłady dobrowolne do budżetu Komisji w kwocie co najmniej równej kwocie określonej przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litera j) niniejszej Konwencji, mają prawo uczestniczyć w przyjęciu rocznego budżetu Komisji, rocznego sprawozdania finansowego Komisji oraz rocznego sprawozdania z działalności Komisji zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litery k)–m)

niniejszej Konwencji z prawem głosu w Zgromadzeniu w roku budżetowym, za który wnieśli taki wkład.

5. Każdy Członek działający w sposób niezgodny z mandatem Komisji lub utrudniający wykonywanie jej funkcji może zostać zawieszony w swoich prawach i wezwany przez Zgromadzenie do wycofania się zgodnie z artykułem 35 niniejszej Konwencji. Jeżeli taki Członek nie zastosuje się do tego wezwania, Zgromadzenie może zadecydować, że taki Członek przestaje być Członkiem z dniem określonym przez Zgromadzenie.

6. Każdemu Obserwatorowi działającemu w sposób niezgodny z mandatem Komisji lub utrudniający wykonywanie jej funkcji Zgromadzenie może zawiesić lub odebrać status Obserwatora zgodnie z ustanowionymi przez nie procedurami.

**Artykuł 28 – Członkostwo Federacji Rosyjskiej i udział w pracach organów Komisji**

1. Federacja Rosyjska może w każdej chwili zostać Członkiem Komisji poprzez wyrażenie zgody na związanie się niniejszą Konwencją zgodnie z jej artykułem 31 oraz pod warunkiem złożenia dołączonego do dokumentu przystąpienia do niniejszej Konwencji oświadczenia, że:

   a) uznaje swoją odpowiedzialność na mocy prawa międzynarodowego za szkody, straty i krzywdy wyrządzone w wyniku swoich czynów międzynarodowo bezprawnych w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym swojej agresji naruszającej Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również popełnionych przez siebie naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka:

      i. na terytorium Ukrainy w jej uznanych międzynarodowo granicach, obejmującym jej terytorium lądowe, przestrzeń powietrzną, wody wewnętrzne i morze terytorialne;

      ii. w wyłącznej strefie ekonomicznej Ukrainy i na jej szelfie kontynentalnym, zgodnie z prawem międzynarodowym i, w stosownych przypadkach, z prawodawstwem krajowym Ukrainy;

      iii. wobec wszelkich statków powietrznych lub statków pływających podlegających jurysdykcji Ukrainy;

      iv. wszelkim zainteresowanym osobom fizycznym i prawnym oraz państwu ukraińskiemu, w tym jego władzom regionalnym i lokalnym oraz podmiotom będącym własnością państwową lub kontrolowanym przez państwo;

   b) zgadza się uznać decyzje Komisji dotyczące odszkodowań i zapewnić środki niezbędne do wypłaty przyznanych odszkodowań lub innej kwoty, na którą zgodziła się Ukraina; oraz

   c) zgadza się zwrócić Członkom i, w stosownych przypadkach, Obserwatorom ich wkład w koszty Komisji.

2. Zgromadzenie upewnia się, że oświadczenie Federacji Rosyjskiej dołączone do dokumentu przystąpienia spełnia warunki określone w ustępie 1 powyżej.

3. Niezwłocznie po wyrażeniu przez Federację Rosyjską zainteresowania członkostwem w Komisji Rada przyjmuje dalsze przepisy regulujące udział Federacji Rosyjskiej w pracy Komisji. Przepisy te są zatwierdzane przez Zgromadzenie w drodze konsensusu.

4. Federacja Rosyjska może w każdej chwili wystąpić z wnioskiem o zaproszenie jej do udziału w charakterze Obserwatora Komisji zgodnie z artykułem 27 niniejszej Konwencji.

**Artykuł 29 – Depozytariusz**

Depozytariuszem niniejszej Konwencji jest Sekretarz Generalny Rady Europy.

**Artykuł 30 – Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i wejście w życie**

1. Niniejsza Konwencja jest otwarta do podpisu dla wszystkich państw członkowskich Rady Europy, wszelkich innych państw i Unii Europejskiej, które uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji, oraz wszelkich innych państw, które głosowały za rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 roku zatytułowaną „Naprawienie szkód i zadośćuczynienie za agresję przeciwko Ukrainie”.

2. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

3. Niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym spełnione zostaną oba następujące warunki:

   a) dwudziestu pięciu sygnatariuszy wyraziło zgodę na związanie się niniejszą Konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 2 powyżej; oraz

   b) łączne indywidualne wkłady tych sygnatariuszy do budżetu Rejestru na 2025 roku[1] stanowią co najmniej 50% całkowitego budżetu Rejestru na 2025 roku.

[1] Zgodnie ze skorygowanym budżetem na 2025 roku (dokument RD4U-COP(2024)16, s. 6, tabela 7), przyjętym przez Konferencję Uczestników Rejestru w dniu 11 października 2024 roku (dokument RD4U-COP(2024)18, s. 3), 50% całkowitego budżetu Rejestru na 2025 roku wynosi 3 692 150 EUR. W przypadku sygnatariuszy, którzy nie wnieśli wkładu do budżetu Rejestru na 2025 roku, kwotę, która stanowiłaby ich ustalony wkład do budżetu Rejestru, gdyby byli uczestnikami Rejestru, wykorzystuje się do obliczenia łącznych indywidualnych wkładów zgodnie z literą b) przedmiotowego ustępu.

4. Z zastrzeżeniem artykułu 28 niniejszej Konwencji dotyczącego Federacji Rosyjskiej, w odniesieniu do każdego sygnatariusza, o którym mowa w ustępie 1 powyżej i który później wyrazi zgodę na związanie się niniejszą Konwencją, wchodzi ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia jego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

**Artykuł 31 – Przystąpienie**

1. Po wejściu niniejszej Konwencji w życie jej Strony mogą za pośrednictwem Zgromadzenia zaprosić do przystąpienia do niej każde państwo lub każdą Organizację integracji regionalnej, które nie uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji i nie głosowały za rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 roku zatytułowaną „Naprawienie szkód i zadośćuczynienie za agresję przeciwko Ukrainie".
2. Niezależnie od ustępu 1 powyżej i zgodnie z artykułem 28 niniejszej Konwencji Federacja Rosyjska może przystąpić do niniejszej Konwencji w każdej chwili.
3. W odniesieniu do każdego przystępującego państwa lub każdej przystępującej organizacji integracji regionalnej niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

**Artykuł 32 – Terytorialny zakres stosowania**

1. Każde państwo może, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, wskazać terytorium lub terytoria tego państwa, do których stosuje się niniejszą Konwencję.
2. Każde państwo może, w dowolnym późniejszym terminie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć stosowanie niniejszej Konwencji na jakiekolwiek inne terytorium tego państwa wskazane w oświadczeniu i za którego stosunki międzynarodowe odpowiada lub w którego imieniu upoważnione jest podejmować zobowiązania. W odniesieniu do takiego terytorium niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania takiego oświadczenia przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
3. Każde oświadczenie złożone zgodnie z ustępem 1 i 2 powyżej może, w odniesieniu do każdego terytorium wskazanego w takim oświadczeniu, zostać wycofane w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

**Artykuł 33 – Zmiany**

1. Każdy Członek może zaproponować zmiany do niniejszej Konwencji.

2. Propozycje zmian do niniejszej Konwencji mogą obejmować propozycję rozszerzenia zakresu czasowego niniejszej Konwencji w celu uwzględnienia Roszczeń o odszkodowanie za szkody lub straty wyrządzone w wyniku niezgodnych z prawem międzynarodowym działań Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie w dniu 20 lutego 2014 roku lub po tym dniu.

3. Sekretarz Generalny Rady Europy powiadamia Członków o każdej propozycji zmiany. Sekretarz Generalny Rady Europy informuje Zgromadzenie o każdej propozycji zmiany.

4. Zgromadzenie rozpatruje proponowaną zmianę i może ją przyjąć.

5. Tekst każdej zmiany przyjętej przez Zgromadzenie Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje Członkom do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

6. Każda zmiana przyjęta zgodnie z niniejszym artykułem wchodzi w życie trzydziestego dnia następującego po dniu, w którym wszyscy Członkowie poinformowali Sekretarza Generalnego Rady Europy, że tę zmianę ratyfikowali, przyjęli lub zatwierdzili.

**Artykuł 34 – Zastrzeżenia**

Nie można składać żadnych zastrzeżeń w odniesieniu do postanowień niniejszej Konwencji.

**Artykuł 35 – Wypowiedzenie**

1. W każdej chwili po dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 30 każdy Członek może wypowiedzieć niniejszą Konwencję w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

2. Wypowiedzenie takie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie dwunastu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy. W przypadku wypowiedzenia przez Federację Rosyjską okres wygaśnięcia wynosi dziesięć lat lub trwa do czasu rozwiązania niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 36.

3. Żadne wypowiedzenie na podstawie niniejszego artykułu nie ma mocy wstecznej w odniesieniu do zobowiązań i obowiązków wynikających z niniejszej Konwencji w czasie członkostwa Członka ją wypowiadającego.

**Artykuł 36 – Okres obowiązywania i rozwiązanie**

1. Bez uszczerbku dla ustępu 4 poniżej niniejsza Konwencja pozostaje w mocy przez co najmniej dziesięć lat od jej wejścia w życie.

2. Następnie niniejsza Konwencja pozostaje w mocy przez kolejne okresy do pięciu lat jeżeli Zgromadzenie większością co najmniej trzech czwartych wszystkich

Członków, w drodze decyzji podjętej w ciągu roku przed końcem bieżącego okresu, postanowi, że powinna ona pozostać w mocy.

3. W każdej chwili po dziesiątej rocznicy wejścia niniejszej Konwencji w życie Zgromadzenie może, większością co najmniej trzech czwartych wszystkich Członków, rozwiązać niniejszą Konwencję i Komisję.

4. Niniejsza Konwencja zostaje rozwiązana przez Zgromadzenie, jeżeli:

   a) w wyniku wypowiedzeń dokonanych zgodnie z artykułem 35 niniejszej Konwencji liczba jej stron spada poniżej progu określonego w jej artykule 30 ustęp 3 litera. a); lub

   b) brak jest wystarczających środków na sfinansowanie wydatków przewidywanych w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy funkcjonowania Komisji, a Komisja nie jest w stanie zapewnić alternatywnych środków finansowania.

5. Rozwiązanie, o którym mowa w ustępie 4 litera a) powyżej, staje się skuteczne po upływie dwunastu miesięcy od dnia otrzymania przez Sekretarza Generalnego Rady Europy notyfikacji o wypowiedzeniu, które powoduje to zdarzenie, chyba że w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym liczba stron niniejszej Konwencji spadnie poniżej progu określonego w jej artykule 30 ustęp 3 litera a), Zgromadzenie w drodze konsensusu podejmie decyzję, że niniejsza Konwencja powinna pozostać w mocy, a Komisja powinna dalej funkcjonować przez określony czas.

6. Rozwiązanie, o którym mowa w ustępie. 4 litera b) powyżej, staje się skuteczne jak najszybciej po dniu podjęcia przez Zgromadzenie decyzji o rozwiązaniu.

7. W przypadku rozwiązania niniejszej Konwencji i Komisji Zgromadzenie zapewnia późniejsze zachowanie wszystkich informacji o Roszczeniach i dowodach otrzymanych przez Komisję, jej decyzji i innej dokumentacji, w tym jej archiwów.

8. Przed rozwiązaniem niniejszej Konwencji i Komisji zgodnie z niniejszym artykułem Zgromadzenie przyjmuje wszelkie niezbędne ustalenia przejściowe.

**Artykuł 37 – Notyfikacje**

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje państwom członkowskim Rady Europy, innym państwom i Unii Europejskiej, które uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji, każdemu sygnatariuszowi, każdej stronie oraz każdemu innemu państwu lub każdej Organizacji integracji regionalnej, które zaproszono do przystąpienia do niniejszej Konwencji:

   a) każdy akt podpisania;

   b) złożenie wszelkich dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia i przystąpienia;

   c) datę wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 30;

d) każdą zmianę przyjętą zgodnie z artykułem 33 niniejszej Konwencji oraz datę wejścia tej zmiany w życie;

e) każde oświadczenie złożone zgodnie z artykułem 6 ustęp 5 niniejszej Konwencji;

f) każde wypowiedzenie dokonane zgodnie z artykułem 35 niniejszej Konwencji;

g) wszelkie inne akty, oświadczenia, notyfikacje lub powiadomienia odnoszące się do niniejszej Konwencji.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, złożyli swoje podpisy pod niniejszą Konwencją.

Sporządzono w Hadze dnia 16 grudnia 2025 r. w językach angielskim, francuskim i hiszpańskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaże uwierzytelnione kopie niniejszej Konwencji wszystkim państwom członkowskim Rady Europy, wszelkim innym państwom i Unii Europejskiej, które uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji, oraz wszelkim państwom lub organizacjom integracji regionalnej zaproszonym do przystąpienia do niniejszej Konwencji.